

Секретаріат Міжвідомчої робочої групи

№ 547 зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні

“ 10 ” 08 2016

**Учасникам Міжвідомчої
робочої групи зі спрощення
процедур міжнародної
торгівлі та логістики
(за списком)**

Секретаріат Міжвідомчої робочої групи зі спрощення процедур міжнародної торгівлі та логістики в Україні інформує, що періодично протягом існування проекту «Єдине вікно - локальне рішення» в зоні діяльності Південної митниці і портів Одеської області» в електронних засобах масової інформації та соціальних мережах ставиться під сумнів законність діяльності інформаційної системи портового співтовариства (далі – ІСПС).

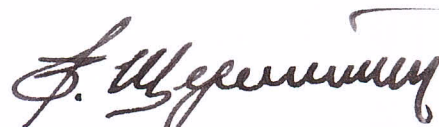
Для інформації та використання у роботі направляємо вам копію Постанови Вищого господарського суду України від 20.07.2016 по справі № 916/4612/15.

Повний текст Постанови Вищого господарського суду України також розміщено у Єдиному державному реєстрі судових рішень: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/59313857>.

Додаток: на 11 арк.

З повагою

**Заступник Голови Міжвідомчої робочої групи,
Президент ICC Ukraine,
Голова Громадської ради при
МЗС України**


В.І. Щелкунов



ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

20 липня 2016 року

Справа № 916/4612/15

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів:
головуючого судді **Саранюка В.І. – доповідача у справі**
суддів **Акулової Н.В.**
Дунаєвської Н.Г.

розглянувши у
відкритому судовому
засіданні касаційну
скаргу

Товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс
Лоджістікс"

на рішення
від
та на постанову
від

Господарського суду Одеської області
27.01.2016
Одеського апеляційного господарського суду
10.03.2016

у справі
господарського суду
за позовом

№ 916/4612/15
Одеської області
Товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс
Лоджістікс"

до
третьої особи які не
заявляє самостійних
вимог на предмет
спору на стороні
відповідача
про

Товариства з обмеженою відповідальністю "ППЛ 33-35"

Державне підприємство "Адміністрація морських портів
України"

визнання недійсними п.п.5.4.3.,6.3 договору, визнання
недійсними змін до додатку до договору та стягнення
1499,12 грн.

за участю представників сторін:

від позивача - Гудкова Н.Ф.
від відповідача - Федоров О.О. – директор, Бондар О.М.
від третьої особи - Сидоренко Д.О.

ВСТАНОВИВ:

Рішенням Господарського суду Одеської області від 27.01.2016 у справі
№ 916/4612/15 (суддя Малярчук І.А.), залишеним без змін постановою



*28*5036638*1*0*

Одеського апеляційного господарського суду від 10.03.2016 (головуючий суддя Поліщук Л.В., судді: Таран С.В., Туренко В.Б.), у задоволенні позовних вимог Товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс Лоджістікс" (позивач) до Товариства з обмеженою відповідальністю "ППЛ 33-35" (відповідач) відмовлено, скасовано ухвалу Господарського суду Одеської області про вжиття заходів забезпечення позову від 28.12.2015.

Не погоджуючись із вказаними судовими актами, Товариство з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс Лоджістікс" звернулось з касаційною скаргою, в якій просить Вищий господарський суд України скасувати рішення Господарського суду Одеської області від 27.01.2016, постанову Одеського апеляційного господарського суду від 10.03.2016 та прийняти нове рішення, яким позовні вимоги позивача задовольнити.

В касаційній скарзі заявник вказує на порушення судами попередніх інстанцій норм матеріального та процесуального права, зокрема статей 3, 627, 653 Цивільного кодексу України, статті 188 Господарського кодексу України.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 07.07.2016 розгляд справи здійснюється колегією суддів у складі головуєчий суддя Саранюк В.І. – доповідач, судді: Акулова Н.В., Дунаєвська Н.Г.

Заслухавши пояснення представників сторін, обговоривши доводи касаційної скарги, перевіривши правильність застосування судами норм матеріального та процесуального права, колегія суддів Вищого господарського суду України дійшла висновку, що касаційна скарга не підлягає задоволенню з таких підстав.

Як встановлено судами попередніх інстанцій та підтверджується матеріалами справи, відповідно до статей 318, 335, 336 Митного кодексу України, статті 25 Закону України "Про прикордонний контроль" постановою Кабінету Міністрів України "Питання пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними від 21.05.2012 № 451, затверджено Типову технологічну схему пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними.

Пунктом 1 Типової технологічної схеми (в редакції на день укладання спірного договору) передбачено, що за цією Типовою технологічною схемою здійснюється відповідно до Митного кодексу України, Законів України "Про прикордонний контроль", "Про державний кордон України" та "Про Державну прикордонну службу України" пропуск через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, у тому числі вантажів, що переміщуються ними через державний кордон, визначається послідовність здійснення прикордонного і митного контролю, а також інших видів контролю під час пропуску через державний кордон.

Інформаційна система портового співтовариства – це організаційно-технічна система, що надає можливість за допомогою технічних і програмних засобів адміністрації порту, державним органам, уповноваженим здійснювати

відповідні види контролю в пунктах пропуску через державний кордон, портовим операторам, агентським організаціям (морським агентам) та експедиторам, іншим суб'єктам господарювання, що провадять свою діяльність у морському порту щодо транспортування або обробки товарів, контейнерів і транспортних засобів (далі - суб'єкти господарювання, що провадять свою діяльність у морському порту), накопичувати, перевіряти, обробляти, зберігати та передавати інформацію і документи в електронній формі, необхідні для здійснення прикордонного, митного та інших видів контролю та оформлення товарів і транспортних засобів, та відповідає законодавству України про електронний документообіг.

У пункті 7 вказаної Схеми зазначено, що після впровадження інформаційної системи портового співтовариства в морському порту вона використовується адміністрацією порту, державними органами, уповноваженими здійснювати відповідні види контролю в пунктах пропуску через державний кордон, суб'єктами господарювання, що провадять свою діяльність у морському порту, під час здійснення операцій з товарами і транспортними засобами. Інформаційна система портового співтовариства використовується на підставі угод про інформаційне співробітництво, укладених державним підприємством "Адміністрація морських портів України" з кожним із таких державних органів і суб'єктів господарювання.

Структура та формат обміну даними в інформаційній системі портового співтовариства визначаються державним підприємством "Адміністрація морських портів України", а в частині обміну інформацією і документами в електронній формі з державними органами, уповноваженими здійснювати відповідні види контролю в пунктах пропуску через державний кордон, - за погодженням з такими державними органами.

Після впровадження в морському порту інформаційної системи портового співтовариства відмітки державних органів, уповноважених здійснювати відповідні види контролю в пунктах пропуску через державний кордон, проставляються в такій системі.

У пункті 10 Схеми зазначено, що після впровадження в морському порту інформаційної системи портового співтовариства обмін інформацією і документами в електронній формі, необхідними для прийняття рішення про можливість застосування до судна вільної практики, між адміністрацією порту, державними органами, уповноваженими здійснювати відповідні види контролю в пунктах пропуску через державний кордон, та суб'єктами господарювання, що провадять свою діяльність у морському порту, здійснюється з використанням такої системи.

Наказом ДП "Адміністрація морських портів України" від 12.08.2013 № 117 "Про заходи щодо впровадження інформаційної системи портового співтовариства" затверджено структуру та формат даних в інформаційній системі портового співтовариства та з 08.00 годин 02.09.2013 в Одеському морському порту впроваджено технологічну схему, яка передбачає використання ІСПС (Інформаційна Система Портового Співтовариства) згідно до затверджених структури і формату даних в частині, що стосується

використання адміністрацією порту електронного наряду без паперових примірників та надання дозволу в електронному вигляді на вивезення автотранспортними засобами за межі Одеського морського порту товарів у контейнерах, які переміщуються внутрішнім та прохідним транзитом у напрямку ввезення на митну територію України через міжнародний пункт пропуску для морського сполучення "Одеський морський торговельний порт".

20.11.2013 наказом ДП "Адміністрація морських портів України" (ДП "АМПУ") № 247 "Про заходи щодо впровадження інформаційної системи портового співтовариства" на виконання рішень Міжвідомчої робочої групи з впровадження технології "Єдине вікно-локальне рішення в зоні діяльності Південної митниці та портів Одеської області", відповідних доручень Прем'єр міністра України від 14.01.2013 № 1121/1/1-13 та від 04.04.2013 № 12260/1/1-13, рекомендацій Міжнародного семінару з питань спрощення процедур міжнародної торгівлі від 30.05.2013, відповідно до спільного листа Держмитслужби України та ДП "Одеський морський торговельний порт" від 22.05.2012 № 11.1/1.2-12.1/5764, № 18-4/338, (із змінами, внесеними спільним листом Держмитслужби України та ДП "Одеський морський торговельний порт" від 09.11.2012 № 11.1/1.2-12.1/12657, № 18-4/832), з метою вдосконалення процесу обміну інформацією та документами із використанням інформаційної системи портового співтовариства, з 08.00 годин 25.11.2013 в Одеському морському порту впроваджено технологічну схему, яка передбачає використання ІСПС у паралельному режимі з використанням паперового та електронного примірників наряду, яка стосується застосування надання дозволу в електронному вигляді на вивезення залізничним транспортом за межі Одеського морського порту товарів у контейнерах, які переміщуються внутрішнім та прохідним транзитом у напрямку ввезення на митну територію України через міжнародний пункт пропуску для морського сполучення "Одеський морський торговельний порт".

Листом від 26.11.2013 № 2431 ДП "Адміністрація морських портів України" повідомило начальника Одеської філії ДП "АМПУ" про необхідність інформування всіх осіб, які підпадають під термін "Користувач", "Заявник" та "Замовник" і використовують (мають намір використовувати) ІСПС в своїй роботі під час оформлення вантажів та транспортних засобів в Одеському порту, що переміщують завантажені контейнери з території порту автомобільним транспортом, про необхідність укладення відповідних угод та договорів в термін до 15.12.2013. У листі також зазначено, що суб'єкти зі статусом "Заявники" можуть заявляти про наміри щодо здійснення процедури оформлення товарів та транспортних засобів з використанням ІСПС через представників порту або підключитись до ІСПС та отримати статус "Замовник" (шляхом укладення відповідного договору про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування ІСПС з ЦОД).

На виконання пункту 7 "Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними", затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 451,

ДП "АМПУ" розроблено та підписано публічну Угоду про інформаційне співробітництво від 29.11.2013 № 51-П-АМПУ-13, в якій детально викладено умови та порядок застосування ІСПС. В той же день Угоду з додатками було опубліковано на офіційному сайті ДП "АМПУ".

В угоди про інформаційне співробітництво від 29.11.2013 зазначено, що адміністрація на виконання своїх завдань та функцій, з метою реалізації міжнародних та державних проектів щодо сприяння міжнародній торгівлі, прискорення процедур контролю вантажів на кордоні та практичного застосування рекомендацій Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй № 33, № 34 (2011 рік), № 35 (2010 рік) щодо впровадження принципу "єдиного вікна", для забезпечення ефективного обміну інформацією та електронного документообігу між суб'єктами міжнародної торгівлі та державними органами, гармонізації та стандартизації даних міжнародної торгівлі, необхідних для здійснення імпорتنих, експортних та транзитних регулятивних вимог, здійснює координацію дій по наданню можливості користувачам (державним органам та будь-яким суб'єктам господарювання) здійснювати накопичення, перевірку, обробку, зберігання, передачу та отримання інформації і документів в електронній формі для оформлення товарів і транспортних засобів за допомогою інформаційної системи портового співтовариства, структура та формат якої визначений Адміністрацією.

Розробку, технічну підтримку, обслуговування та надання доступу до ІСПС користувачам та замовникам здійснює Товариство з обмеженою відповідальністю "ППЛ 33-35". Центр обробки даних надає користувачам доступ до ІСПС та надає замовникам послуги з технічної підтримки та обслуговування ІСПС на підставі відповідних договорів, укладених з кожним із користувачів та замовників ІСПС,

Угодою встановлено, що шляхом укладання відповідного Договору приєднання сторонами Угоди можуть бути: користувачі, замовники, заявники.

Користувачами є державні органи та будь-які суб'єкти господарювання, які виконують технологічні процеси, здійснення яких необхідне для забезпечення та організації перевезення вантажу (перевезення товарів морським видом транспорту відповідно до договору морського агентування, технологічних процесів вантажних операцій, пов'язаних з передачею вантажів з одного виду транспорту на інший, тощо) при здійсненні операцій з товарами і транспортними засобами в морському порту та використовують на договірних засадах ІСПС шляхом укладення Угоди про інформаційне співробітництво з ДП "АМПУ" та Договору про надання доступу до ІСПС, укладеного з Центром обробки даних (далі -ЦОД).

Заявники це - вантажовласники (особисто чи уповноважена особа) та/або суб'єкти господарювання, які здійснюють у встановленому законодавством порядку транспортно-експедиторську діяльність та діють за дорученням клієнта - вантажовласника в морському порту, заявляють за встановленою формою (наряд, доручення тощо) про намір відвантаження товарів з морського порту, уклали Угоду з ДП "АМПУ" та не мають доступу до ІСПС.

Замовники це - вантажовласники (особисто чи уповноважена особа)



та/або суб'єкти господарювання, які здійснюють у встановленому законодавством порядку транспортно-експедиторську діяльність та діють за дорученням клієнта - вантажовласника в морському порту, заявляють за встановленою формою (наряд, доручення тощо) про намір відвантаження товарів з морського порту, уклали Угоду з ДП "АМПУ" та Договір про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування ІСПС з ЦОД, та відповідно мають доступ до ІСПС та право користування нею.

У додатку до Угоди на офіційному сайті ДП "АМПУ" розміщено п'ять проформ договорів приєднання, а саме договір приєднання для Користувачів та/або Державних органів, договір приєднання для Користувачів/Замовників та/або Суб'єктів господарювання - юридичних осіб, договір приєднання для Користувачів/Замовників та/або Суб'єктів господарювання - фізичних осіб, які зареєстровані відповідно до закону як підприємець, договір приєднання для Заявників та/або Суб'єктів господарювання-юридичних осіб та договір приєднання для Заявників та/або Суб'єктів господарювання-фізичних осіб, які зареєстровані як підприємці.

Листом від 29.11.2013 № 18А/1105 адміністрація Одеського морського порту повідомила всіх керівників компаній про те, що в термін до 15.12.2013 з метою відповідного використання у своїй роботі ІСПС під час оформлення вантажів і транспортних засобів, що переміщують в Одеському порту завантажені контейнери, необхідно укласти угоду про інформаційне співробітництво з ДП "АМПУ", а також договір про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування ІСПС з центром обробки даних ТОВ ППЛ 33-35". Також зазначено, що у разі відсутності договору після зазначеної дати, документи для оформлення товарів і транспортних засобів, які переміщуються територією Одеського порту, прийматись не будуть.

05.12.2013 ТОВ "Інтер Транс Лоджістікс" (користувач/замовник) підписано договір приєднання № 22.

У пункті 4 вказаного договору зазначено, що підписавши цей договір приєднання користувач/замовник заявляє та засвідчує про: ознайомлення з умовами угоди та додатками № 1- № 5, які є невід'ємними частинами угоди, законодавчими та нормативними документами, що застосовуються до правових відносин, які виникають між сторонами угоди та засвідчує повне розуміння змісту та умов угоди, значень її термінів і скорочень; свою спроможність та належне виконання в повному обсязі вимог інструкцій технічного налаштування системи для доступу в ІСПС; вільне волевиявлення укласти угоду, розміщену на офіційному веб-сайті Адміністрації, відповідно до всіх її умов, шляхом приєднання до неї в повному обсязі.

30.12.2013 між ТОВ "Інтер Транс Лоджістікс" (експедитор) та ДП "Адміністрація морських портів України" (адміністрація) укладено договір про експедирування вантажів № 450-П-ОДФ-13, за умовами якого експедитор доручає, а адміністрація бере на себе зобов'язання з надання послуг, що виникають в процесі митного огляду контейнерів на території ДП "АМПУ", а також інших послуг, пов'язаних зі здійсненням перевалки, зберігання та внутрішньопортового експедирування вантажів.

Відповідно до пункту 1.1 договору експедитор здійснює експедирування експортно-імпортних, транзитних вантажів та контейнерів у відповідності до Закону України "Про транспортно-експедиторські послуги".

Пунктом 2.1.20 договору передбачено, що оформлення наряду тільки в електронному вигляді в Інформаційній Системі Портового Співтовариства (ІСПС). Електронне оформлення наряду в ІСПС може здійснюватись Адміністрацією та підписуватись електронним цифровим підписом (ЕЦП) Адміністрації. Оформлений адміністрацією в ІСПС наряд в паперовому вигляді підписується та засвідчується печаткою експедитора та передається на зберігання адміністрації.

Згідно з пунктом 2.2.24 договору сторони передбачили, що ДП "Адміністрація морських портів України" може здійснювати (для контейнерів) оформлення нарядів в електронному вигляді в Інформаційній Системі Портового Співтовариства (ІСПС) та засвідчувати своєю електронною цифровою печаткою (ЕЦП).

01.01.2014 між ТОВ "ППЛ 33-35" та ТОВ "Інтер Транс Лоджістикс" (замовник) укладено договір про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування інформаційної системи портового співробітництва № 175-Е.

Предметом відповідно до пункту 2.1 вказаного договору є надання послуг з боку Центру обробки даних замовнику із технічної підтримки та обслуговування системи, які складаються із можливості замовника створювати електронні документи в системі, передавати із використанням системи електронні документи та документи в електронному вигляді, отримувати із використанням системи інформацію про реєстрацію, результати розгляду та/або оформлення зазначених документів, забезпечення безперебійної роботи та всіх складових системи у відповідності до встановлених ДП "АМПУ" технологічних схем (порядків), структури та формату обміну даними в ІСПС.

У пункті 2.2 договору зазначено, що замовник є ініціатором проведення технологічних процесів, здійснення яких необхідне для забезпечення та організації перевезення вантажу, та які виконуються, контролюються та забезпечуються іншими користувачами ІСПС, та надає заяву встановленої форми (наряд, доручення, тощо) щодо наміру відвантаження товарів з морського порту.

Підпунктом 5.4.3 пункту 5.4 договору сторони передбачили, що ЦОД має право в односторонньому порядку змінювати умови цього договору у встановленому порядку, повідомивши про це іншу сторону не пізніше ніж за 1 календарний місяць.

Відповідно до пункту 6.3 договору перелік зазначених в додатку № 5 послуг та тарифи на них можуть змінюватися ЦОД, про що ЦОД повідомляє Замовників електронною поштою не менш ніж за 10 робочих днів до набуття ними чинності.

У пунктах 7.1, 7.3 договору зазначено, що за надані послуги ЦОД виставляє Замовнику рахунки, згідно з тарифами, вказаними в додатку 5 до договору. Фактом підтвердження надання послуг є акт про надання послуг. Акт про надання послуг складається ЦОД та передається Замовнику для перевірки



та підписання. У разі виявлення неточностей або розбіжностей у розрахунку вартості послуг, Замовник надає ЦОД мотивоване заперечення. Замовник повертає ЦОД підписаний акт про надання послуг до 10-го числа місяця, наступного за звітним. У разі ненадання підписаного Замовником акту про надання послуг, або мотивованого заперечення в зазначений термін, послуга вважається наданою в повному обсязі.

Додатком № 5 до договору є перелік платних послуг, що надаються ЦОД замовнику, тарифи та послуги, вартість яких, зокрема, інформаційної послуги при здійсненні оформлення товарів у контейнерах (в електронній формі) за 1 контейнер складає 40 грн.

Як встановлено судами попередніх інстанцій повідомленнями від 09.06.2015 № ППЛ-В/12.2-090615-1, від 10.07.2015 № ППЛ-В/12.2-100715-1, від 17.07.2015 № ППЛ-В/12.1-170715-1, від 14.08.2015 № ППЛ-В/12.2-140815-20 вносились зміни вартості тарифу, з врахуванням яких позивачу виставлялись до оплати рахунки № 2291 від 31.08.2015, № 2594 від 30.09.2015, надсилались акти надання послуг № 2291 від 31.08.2015, № 2594 від 30.09.2015, які були оплачені позивачем в повному обсязі, однак оплачені грошові кошти в сумі 1 499,12 грн. останній вважає надмірно сплаченими, оскільки оспорує правомірність збільшення розміру тарифу відповідачем в односторонньому порядку, визначеного додатком № 5 до договору, що передбачено пунктами 5.4.3, 6.3. договору.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс Лоджістікс" звернулось з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "ППЛ 33-35", за участю третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача: Державне підприємство "Адміністрація морських портів України" та з урахуванням уточнень до позову та заяви про зменшення розміру позовних вимог просило суд: - визнати недійсними пункти 5.4.3., 6.3. договору про надання послуг з підтримки та обслуговування ІСПС від 01.01.2014 № 175-Е укладеного між ТОВ "Інтер Транс Лоджістікс" та ТОВ "ППЛ 33-35"; - визнати недійсними зміни до додатку № 5 до договору про надання послуг з підтримки та обслуговування ІСПС від 01.01.2014 № 175-Е в частині встановлення тарифів на послуги, згідно з електронними повідомленнями ТОВ "ППЛ 33-35" від 17.07.2015 № ППЛ-В/12.1-170715-1 від 14.08.2015 № ППЛ-В/12.2-140815-20; - стягнути з ТОВ "ППЛ 33-35" на користь ТОВ "Інтер Транс Лоджістікс" надмірно сплачені грошові кошти в сумі 1 499,12 грн.

Судами попередніх інстанцій, з позицією яких погоджується колегія суддів Вищого господарського суду України, відмовлено позивачеві у задоволенні позовних вимог.

Підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, відповідно до статті 11 Цивільного кодексу України є, зокрема, договори. Договором є домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Відповідно до частини 1 статті 215 Цивільного кодексу України підставою недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину стороною (сторонами) вимог, які встановлені частинами першою-

третьою, п'ятою та шостою статті 203 Цивільного кодексу України.

Статтею 203 Цивільного кодексу України встановлено, що зміст правочину не може суперечити цьому Кодексу, іншим актам цивільного законодавства, а також моральним засадам суспільства; особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності; волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати його внутрішній волі; правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним.

Відповідність чи невідповідність правочину вимогам законодавства має оцінюватися судом відповідно до законодавства, яке діяло на момент вчинення правочину. Вирішуючи спори про визнання правочинів (господарських договорів) недійсними, господарський суд повинен встановити наявність фактичних обставин, з якими закон пов'язує визнання таких правочинів (господарських договорів) недійсними на момент їх вчинення (укладення) і настання відповідних наслідків, та в разі задоволення позовних вимог зазначити в судовому рішенні, в чому конкретно полягає неправомірність дій сторони та яким нормам законодавства не відповідає оспорюваний правочин.

Згідно зі статтею 217 Цивільного кодексу України недійсність окремої частини правочину не має наслідком недійсності інших його частин і правочину в цілому, якщо можна припустити, що правочин був би вчинений і без включення до нього недійсної частини.

Частинами 1, 2 статті 632 Цивільного кодексу України визначено, що ціна в договорі встановлюється за домовленістю сторін. У випадках, встановлених законом, застосовуються ціни (тарифи, ставки тощо), які встановлюються або регулюються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування. Зміна ціни після укладення договору допускається лише у випадках і на умовах, встановлених договором або законом.

Статтею 627 Цивільного кодексу України передбачено, що відповідно до статті 6 цього Кодексу сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з урахуванням вимог цього Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

Позивач, прийнявши умови Угоди про інформаційне співробітництво від 29.11.2013 № 51-П-АМПУ-1, уклав Угоду з ДП "АМПУ" та Договір про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування ІСПС з ЦОД, обравши на власний розсуд статус Замовника, який передбачав, що замовником є вантажовласник (особисто чи уповноважена особа) та/або суб'єкт господарювання, який здійснює у встановленому законодавством порядку транспортно-експедиторську діяльність та діє за дорученням клієнта - вантажовласника в морському порту, заявляє за встановленою формою (наряд, доручення тощо) про намір відвантаження товарів з морського порту, і має доступ до ІСПС та право користування нею.

На умовах Угоди 05.12.2013 позивач підписав відповідну проформу договору приєднання № 22, а саме договір приєднання Суб'єкта господарювання - юридичної особи.

Тобто, позивач для здійснення оформлення заяв (нарядів) у своїй господарській діяльності обрав свій статус Замовника, уклавши спірний договір про надання послуг з технічної підтримки та обслуговування інформаційної системи портового співробітництва № 175-Е від 01.01.2014 та погодився з його умовами, зокрема, щодо внесення змін до договору в односторонньому порядку, в тому числі стосовно зміни тарифів, і дані умови врегульовані сторонами на власний розсуд та відповідають чинному законодавству.

Крім того, позивач у своїх поясненнях не заперечує переваг можливості доступу до ІСПС та не відмовляється від договору з ТОВ "ППЛ 33-35".

Колегією суддів не приймаються до уваги посилання позивача на листи від 26.11.2013, від 29.11.2013. Вказані листи дійсно містять застереження про не прийняття документів для оформлення товарів і транспортних засобів, які переміщуються територією порту у разі відсутності договору, однак вказані листи не містять обов'язку укладення договору з ТОВ "ППЛ 33-35".

У листі від 26.11.2013 йдеться мова про визначення суб'єктами господарювання свого статусу (користувач, заявник, замовник), які використовують (мають намір використовувати) ІСПС в своїй роботі під час оформлення вантажів та транспортних засобів та про необхідність укладення угод відповідно до статусу.

Таким чином, суди попередніх інстанцій дійшли правомірного висновку про відсутність підстав для визнання недійсними пунктів 5.4.3., 6.3. договору про надання послуг з підтримки та обслуговування ІСПС від 01.01.2014 № 175-Е, укладеного між ТОВ "Інтер Транс Лоджістікс" та ТОВ "ППЛ 33-35", як наслідок визнання недійсними змін до додатку № 5 до договору про надання послуг з підтримки та обслуговування ІСПС від 01.01.2014 № 175-Е в частині встановлення тарифів на послуги.

Судами попередніх інстанцій правомірно відмовлено позивачеві у задоволенні позовних вимог в частині стягнення з відповідача 1 499,12 грн. надмірно сплачених грошових коштів, оскільки відсутні підстави для застосування норм статті 216 Цивільного кодексу України.

Виходячи із встановлених судами попередніх інстанцій обставин справи, з урахуванням того, що господарські суди у порядку статті 43 Господарського процесуального кодексу України всебічно і повно дослідили подані сторонами докази, усім доводам надали обґрунтовану та належну правову оцінку, проаналізували відносини сторін та правильно застосували до спірних правовідносин норми матеріального і процесуального права, відсутні підстави для зміни або скасування рішень судів попередніх інстанцій.

Доводи касаційної скарги не спростовують правильного висновку судів попередніх інстанцій, зводяться передусім до переоцінки доказів у справі, що виходить за межі повноважень суду касаційної інстанції, передбачених статтями 111-5, 111-7 Господарського процесуального кодексу України.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст. 111⁵ – 111⁷, 111⁹, 111¹¹ Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України

ПОСТАНОВИВ:

Касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю "Інтер Транс Лоджістікс" залишити без задоволення.

Рішення Господарського суду Одеської області від 27.01.2016 та постанову Одеського апеляційного господарського суду від 10.03.2016 у справі № 916/4612/15 залишити без змін.

Головуючий суддя

В. Саранюк

Судді

Н. Акулова

Н. Дунаєвська

3 оригіналом згідно



Сек. 9
25 ЛИП 2016



*28*5036638*1*0*